



ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
ในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*

STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING PARTICIPATION
OF PARENTS IN EDUCATION MANAGEMENT SCHOOL UNDER THE CHONBURI
PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

¹วารุณี จันพร Warunee Janporn ²ลินดา นาคโปย Linda Nakpoi

³สายฝน เสกขุนทด Saifon Sekkuntod

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

Corresponding Author E-mail: warunee1632@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 232 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้แก่ ความคิดความเข้าใจในระดับสูง ความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต วิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง การกำหนดวิสัยทัศน์ และการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ สามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาได้ร้อยละ 86.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ผู้บริหารสถานศึกษา, การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง



Abstract

The purposes of this research article were 1) the level of strategic leadership level school administrators 2) the level of parental involvement in educational management 3) Relationship between strategic leadership of school administrators and parents' participation in educational management and 4) strategic leadership of school administrators affecting parents' participation in educational management of schools under the Chonburi provincial administrative organization. The sample group used in this research was administrators and teachers number sample of were 232. Research instruments Including questionnaires the statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation, pearson's product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis. The research results were found that; 1) strategic leadership of school administrators overall, it was at a high level, including a high level of thinking and understanding, applying factors to formulating strategies, expectations and create opportunities for the future, revolutionary thinking for change; and Vision setting. 2) parents' participation in educational management the overall average was at a high level. 3) the relationship between strategic leadership of school administrators and parents' participation in educational management was statistically significant at the .01 level. 4) 4) strategic leadership of school administrators affecting parents' participation in educational management of schools under the Chonburi provincial administrative organization namely, high level of comprehension, expectations and creating opportunities for the future, revolutionary thinking for change, vision setting, and applying factors to formulating strategies. They were able to jointly predict parental' participation in educational management, 86.10% with a statistical significance of .05 level.

Keywords: Strategic Leadership, School Administrators, Participation of Parents



บทนำ

การศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ต้องเน้นทั้งความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนั้นในการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต้องส่งเสริมให้ผู้สอน จัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ (อัมชฎาพร จุลสงค์, 2558) การจัดการศึกษาให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการของประชาชนต้องมีพื้นฐานมาจากการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เพราะว่าในชุมชนมีทรัพยากรต่างๆ มากมายที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารโรงเรียน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุน วัฒนธรรม บุคลากร ทั้งนี้การที่โรงเรียนสามารถให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารนั้น โรงเรียนจะต้องสามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้ (จรุง อานนท์, 2555) ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องวางแผนและปฏิบัติภารกิจตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานให้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์, 2555)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้นำแนวคิดของการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) มาเป็นหลักการในการบริหารที่ช่วยทำให้องค์กรมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน มีแนวทางในการปฏิบัติเพื่อไปสู่ทิศทางที่ต้องการและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาหน่วยงานราชการให้เป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์หรือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นความสามารถที่ผู้นำสามารถบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะความเป็นผู้นำ มีปัญญา มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคูบริน (Dubrin, 2007) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการกำหนดทิศทางที่กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้องค์กรในการริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้องค์กรอยู่รอดต่อไป ผู้นำเชิงกลยุทธ์ยังเป็นอีกหนึ่งในประเภทของภาวะผู้นำที่จะเป็นตัวผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี

การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่พบว่ามีจุดแข็งด้านทรัพยากรในการจัดการศึกษา กล่าวคือ มีรายได้และทรัพยากรในการจัดการศึกษาค่อนข้างเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ความเป็นอิสระ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สำหรับโอกาสในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งมีโอกาสในการบริหาร การกระจายอำนาจ รวมทั้งมีทรัพยากรจากรายได้ของท้องถิ่นที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการศึกษา ตลอดจนได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อรองรับตามกฎหมายและแนวนโยบายของรัฐ เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาและตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง เป็นการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในชุมชนหรือท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 2563) โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีทุกแห่งได้มีนโยบายส่งเสริมให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่น การเชิญผู้ปกครองมาร่วมปฐมนิเทศ การเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น แต่ในทางปฏิบัติที่ผ่านมา



กลับพบว่า นโยบายดังกล่าวยังไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างแท้จริง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยมาก เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองยังไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานของโรงเรียน อีกทั้งผู้ปกครองยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนมากนักและจากรายงานผลการประเมินภายนอก รอบที่ 4 (พ.ศ. 2559-2563) ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีโดยสรุป มีประเด็นสำคัญที่เป็นข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการและจัดการศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาควรส่งเสริมในด้านความร่วมมือของครูและผู้บริหารในการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กและวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และจากผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีพบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขาดวิสัยทัศน์ ไม่เห็นความสำคัญทางด้านการศึกษา โครงสร้างการบริหารบุคลากรทางด้านการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยังขาดบุคลากรอีกเป็นจำนวนมากและขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษา ขาดการจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษา ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษาที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและเห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของสถานศึกษา จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลนักเรียนเท่าที่ควรและผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้สถานศึกษาสอนนักเรียนโดยเน้นความเข้มข้นทางวิชาการเป็นสำคัญ ต้องการให้นักเรียนสอบแข่งขันเพื่อศึกษาต่อได้มากๆ รวมถึงปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีปัญหาครอบครัว การอพยพย้ายถิ่นฐานของผู้ปกครองทำให้นักเรียนได้รับการศึกษาไม่ต่อเนื่อง เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา โดยผู้ปกครองมองว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา ครูต้องดูแลสั่งสอนอบรมนักเรียนและผู้ปกครองไม่เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือในการพัฒนานักเรียนมอภาระดังกล่าวให้กับครูเป็นเหตุให้การจัดการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อนำข้อมูลไปเป็นแนวทางและปรับใช้ในการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน พัฒนารูปแบบและวิธีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้มากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี



2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 11 โรงเรียน เป็นผู้บริหาร จำนวน 32 คน และครูผู้สอน จำนวน 556 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 588 คน และมีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี จำนวน 232 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 14 คน และครูผู้สอน 218 คน ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยแบ่งเป็น 3 ตอนคือ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) แบบสอบถามตามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ผู้บริหาร และครูผู้สอน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ที่ใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลและดำเนินการกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาวิจัย 2) บันทึกลงบนสมุดบันทึกสัมภาษณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือของความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้จัดเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 232 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และ 3) นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (pearson's product moment correlation coefficient) 5) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี



จังหวัดชลบุรี จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธีแบบขั้นตอน (stepwise) แล้วจึงนำตัวแปรที่มีนัยสำคัญไปสร้างสมการพยากรณ์

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

สรุปผลการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรกคือ ด้านวิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	n = 232			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ความคิดความเข้าใจในระดับสูง	4.22	.40	มาก	3
2. การนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์	4.28	.37	มาก	2
3. ความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.21	.50	มาก	4
4. วิสัยทัศน์เชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง	4.34	.54	มาก	1
5. การกำหนดวิสัยทัศน์	4.18	.37	มาก	5
เฉลี่ยรวม	4.25	.37	มาก	

2. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

สรุปผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรกคือ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้ายคือ ด้านการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	n = 232			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.28	.52	มาก	1
2. การจัดทำหลักสูตรและติดตามผลการศึกษา	4.19	.55	มาก	2
3. การมีส่วนร่วมในการสนับสนุนโรงเรียน	4.17	.55	มาก	3



4. การสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน	4.07	.60	มาก	5
5. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	4.16	.55	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.17	.49	มาก	

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .901$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y
X ₁	1.000						
X ₂	.646**	1.000					
X ₃	.725**	.578**	1.000				
X ₄	.727**	.621**	.662**	1.000			
X ₅	.659**	.680**	.750**	.690**	1.000		
X	.782**	.801**	.873**	.877**	.870**	1.000	
Y	.812**	.690**	.799**	.783**	.780**	.901**	1.000

** $p \leq .01$

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

สรุปผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ดังตารางที่ 4-5

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	5	44.670	8.934	200.834**	.000
Residual	226	10.053	.044		
Total	231	54.724			

** $p \leq .01$



จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นลำดับต่อไป

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ตัวแปร	<i>b</i>	<i>S.E.</i> _{<i>b</i>}	β	<i>t</i>	<i>Sig</i>
ค่าคงที่ (a)	-.767	.183		-4.194*	.000
ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง (X_1)	.346	.060	.282	5.765*	.000
ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ (X_5)	.242	.066	.185	3.683*	.000
ด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง (X_4)	.202	.042	.223	4.834*	.000
ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (X_3)	.245	.048	.252	5.147*	.000
ด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ (X_2)	.130	.056	.098	2.329*	.021
$R = .903$ $R^2 = .816$ $S.E._{est} = .211$ $F = 200.834^{**}$					

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ที่ร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถอธิบายการผันแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 81.60 ($R^2 = .816$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้นำกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่ายสถานศึกษา และถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงาน การกำหนดทิศทางของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาองค์การให้ไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายและวิสัยทัศน์เดียวกัน ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการในการสร้างความเข้าใจระหว่างการทำงานและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น



ชุมชน กลุ่มผู้รับผลประโยชน์ และหน่วยงานราชการที่สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของภูมิภากร บุนนีกี (2563) ที่ผลการวิจัยพบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีมีนโยบายการจัดการศึกษาโดยยึดหลักการในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาการศึกษาของเยาวชนในจังหวัดชลบุรีให้ก้าวหน้าสู่นวัตกรรมสมัยใหม่ ตามข้อกำหนดของแนวคิด “จังหวัดจัดการศึกษาด้วยตนเอง” โดยให้มีการกระจายทรัพยากรลงสู่พื้นที่ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีการและตัดสินใจสนับสนุน ตลอดจนตรวจสอบการใช้ทรัพยากรการศึกษา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ และสามารถสนองความต้องการตามความจำเป็นของพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและมีคุณภาพ (สำนักงานศึกษาธิการภาค 8 ชลบุรี, 2560) สอดคล้องกับงานวิจัยของมูฮัมหมัดนาซีรีน โต๊ะลู (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมีโนภาพในการซึมซับและรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่างๆ จำนวนมากอย่างมีเหตุผล เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ตลอดจนสามารถประมวลข้อมูลต่างๆ และผลที่ได้ตามมา ซึ่งเรียกว่าความคิดเชิงระบบ เป็นความสามารถในการบริหารให้ฝ่ายต่างๆ ได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเยาวรินทร์ ยัมรอด (2559) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง มีความสัมพันธ์กันทางบวกกับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันตกอยู่ในระดับมาก

3.2 ด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ทำให้สามารถวางแผนการดำเนินงานและบริหารจัดการภายในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา



ด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์มีความ สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงต่อสังคมโลก โดยรวบรวมองค์ประกอบย่อยมาผสมผสานให้เกิดเป็นแนวคิดใหม่ และนำมากำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจุมพร พัฒนะมาศ (2558) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคตมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.4 ด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษาโดยมีการคิดเชิงบูรณาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดแบบองค์รวม เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของโรงเรียน มีทัศนคติเชิงบวกกับปัญหาอมรับปัญหาและพร้อมที่จะแก้ไข ภายใต้กรอบการทำงานอย่างมีระบบ มีการวางแผนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน และผู้บริหารได้มีการคิดหาวิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อลดระยะเวลาและลดต้นทุน และมีการวางแผนเชิงนโยบายร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ให้มีการจัดการระบบการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เน้นการกระจายอำนาจและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนยอมรับและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อผลผลิตของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้มีการร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายความสำเร็จของโรงเรียน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยผู้บริหารได้แสดงศักยภาพของการเป็นผู้นำเพื่อพาองค์กรสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ มองเห็นภาพรวมในอนาคตขององค์กรที่ต้องการที่จะให้เป็นได้อย่างชัดเจน โดยภาพนั้นกับเป้าหมายขององค์กร มีความเป็นไปได้ของวิสัยทัศน์และสามารถมองเป็นวิธีการที่จะนำองค์กรให้บรรลุความต้องการนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริเพ็ญ สุกุลลัทธิ (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ มีความสัมพันธ์



ทางบวกระดับมากกับการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ โดยทุกด้านร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถอธิบายการผันแปรการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้ร้อยละ 81.60 อภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

4.1 ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ส่งผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานในการบริหารสถานศึกษาทั้งหมดโดยมีการคิด วิเคราะห์ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการตัดสินใจ การวางแผนงาน กำหนดแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารสามารถบริหารงานให้คนในองค์กรทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนได้ และยังมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน โดยนำความรู้ความเข้าใจที่มีไปใช้ในการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริเพ็ญ สุกวลีธร (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูงส่งผลทางบวกต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .172 สามารถสร้างสมการพยากรณ์สุขภาพองค์การของสถานศึกษาได้ร้อยละ 56.10

4.2 ด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ส่งผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกโรงเรียนเพื่อเก็บเป็นข้อมูลในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน มีการจัดการข้อมูลโดยจัดเป็นข้อมูลสารสนเทศ มีการรายงานผลแผนงานและโครงการเพื่อนำเป็นข้อมูลในการพัฒนางานแต่ละฝ่าย มีการคิดเชิงประยุกต์นำความรู้ที่เก็บรวบรวมได้มาทำให้เกิดประโยชน์เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีสัมประสิทธิ์ถดถอยของการทำนายเท่ากับ 0.553

4.3 ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ส่งผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบ ใช้กลยุทธ์ในการวางแผนการทำงานและขับเคลื่อนกลยุทธ์ให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน มองเห็นเป้าหมายของโรงเรียน มีการทำงานเชิงรุก ใช้ปฏิภาณไหวพริบในการบริหารจัดการการทำงาน และสามารถคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน



สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริเพ็ญ สุกุลสิทธิ์ (2556) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคตสามารถพยากรณ์การบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ได้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .176

4.4 ด้านวิคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ส่งผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษา โดยมีการคิดเชิงบูรณาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดแบบองค์รวมเพื่อพัฒนาความเป็นเลิศของโรงเรียน มีทัศนคติเชิงบวกกับปัญหาอมรับปัญหาและพร้อมที่จะแก้ไขภายใต้กรอบการทำงานอย่างมีระบบ มีการวางแผนอย่างชัดเจน มีความเข้าใจหลักการพัฒนาสถานศึกษาแบบยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านร่วมกันส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 67.60 โดยด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ด้านการคิดเชิงปฏิบัติ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

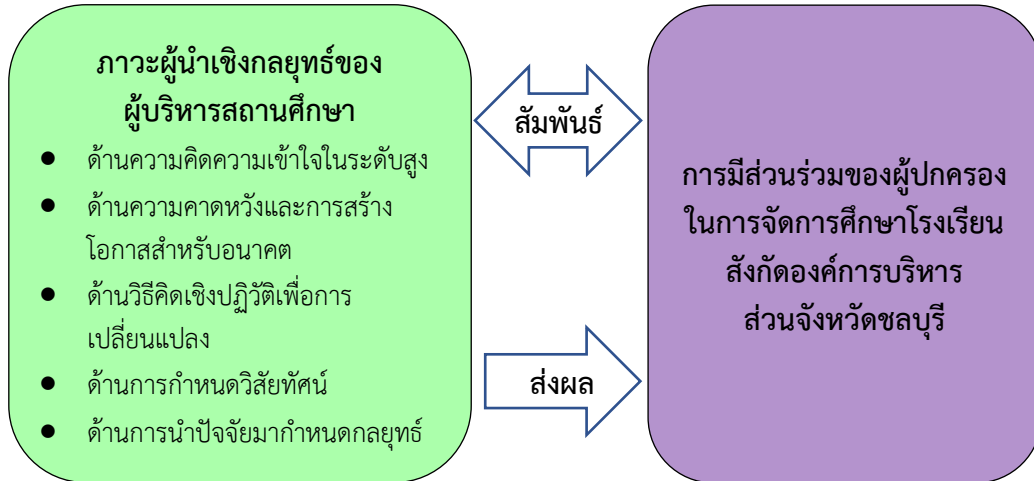
4.5 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่สามารถบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ มีการวางแผนการดำเนินงาน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ มีการปรับเปลี่ยนและพัฒนาการจัดการศึกษา โดยสนับสนุนให้ครูนำมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ประสบผลสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของนพวรรณ บุญเจริญสุข (2560) ที่ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้คือภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความคิดความเข้าใจในระดับสูง ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านการกำหนด



วิสัยทัศน์ และด้านการนำปัจจัยมากำหนดกลยุทธ์ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากลยุทธ์ การกำหนดทิศทางของสถานศึกษา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาย่างสร้างสรรค์ รวมถึงต้องมีกระบวนการในการตรวจสอบ ควบคุม การดำเนินและประเมินกลยุทธ์ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรหาแนวทางสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน ด้วยการจัดให้มีการอภิปรายกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้ปกครองกับทางโรงเรียน มีการรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ในจังหวัดอื่น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาเพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน



เอกสารอ้างอิง

- จรุง อานนท์. (2555). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านย่านดินแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จุมพร พัฒนะมาศ. (2558). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ภูมิกร บุนกึ. (2563). บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นพวรรณ บุญเจริญสุข. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2555). เพื่อความเป็นเลิศของการครุศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- มูฮัมหมัดนาซีรีน โต๊ะลู. (2558). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เยาวรินทร์ ยี่มรอด. (2559). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในภาคตะวันตก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริเพ็ญ สกุลวลีธร. (2556). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 8 ชลบุรี. (2560). ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาของจังหวัดชลบุรี ปี 2560. แหล่งที่มา <https://reo8.moe.go.th/> สืบค้นเมื่อ 17 ต.ค. 2561.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. (2563). นโยบายนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. แหล่งที่มา <https://www.chon.go.th/cpao/page/> สืบค้นเมื่อ 6 ก.ย. 2563.
- อัมชฎาพร จุลสงค์. (2558). การศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองโรงเรียน สังกัดเทศบาลตำบลกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Dubrin, A. J., & Andrew. (2007). *Leadership research findings, practice, and skills*. 5th ed. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 608.